

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Hradci Králové – pobočka v Pardubicích rozhodl samosoudcem JUDr. Janem Dvořákem v právní věci **žalobkyně: E.B., nar. „X“, bytem U D. 657, L.,** zastoupena: JUDr. Ivan Jordák, se sídlem AK v Předměřicích nad Labem, Na Obci 446, proti **žalované: České správě sociálního zabezpečení, se sídlem Křížova 25, 225 08 Praha 5, o** žalobě proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 11.7.2011, č.j. „X“/46091-KRM,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 11.7.2011, č.j. „X“/46091-KRM, a rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 30.5.2011, č.j. „X“, se pro vady řízení zrušují a věc se vrací žalované k dalšímu řízení.**
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení týkajících se zastoupení žalobkyně advokátem JUDr. Ivanem Jordákem ve výši 1.600 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr. Ivana Jordáka, advokáta, se sídlem AK Letohrad, V Aleji 742.**
- III. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení týkajících se zastoupení žalobkyně advokátem JUDr. Ivanem Jordákem, ve výši 5.411,60**

Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku, k rukám tohoto právního zástupce žalobce JUDr. Ivana Jordáka, se sídlem AK v Předměřicích nad Labem, Na Obci 446.

O d ů v o d n ě n í :

Žalovaným rozhodnutím byly zamítnuty námitky a bylo potvrzeno rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ze dne 30.5.2011, č. „X“, kterým byla žalobkyni zamítnuta žádost o změnu výše invalidního důchodu podle ustanovení § 41 odst. 3 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů a pro nesplnění podmínek § 39 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, neboť podle posudku Okresní správy sociálního zabezpečení Ústí nad Orlicí ze dne 16.5.2011 není účastník řízení invalidní pro invaliditu druhého, ani třetího stupně, ale je nadále invalidní pro invaliditu prvního stupně.

Žalobkyně podala včas proti žalovanému rozhodnutí žalobu, ve které se domáhala jeho soudního přezkoumání. V žalobě byly obsaženy námitky, které se týkaly nedostatečně posouzeného zdravotního stavu s návrhem na zrušení žalovaného rozhodnutí.

Žalovaná se k žalobě nevyjádřila.

Krajský soud v řízení o žalobě vedeném podle ust. § 65 a násl., zák. 150/2002 Sb., soudní řád správní, v platném znění (dále jen „s.ř.s.“) dospěl k následujícím skutkovým a právním závěrům, přičemž musel vycházet z právního názoru obsaženém v rozsudku Nejvyššího správního soudu (dále jen „NSS“) ze dne 25.6.2014, č.j. 1Ads 72/2014-26 (jak bude dále uvedeno). Krajský soud vycházel z těchto dále uvedených rozhodných skutečností, zjištěných ze soudního a správního spisu:

Žalobkyně se žádostí ze dne 12.4.2011 domáhala zvýšení invalidního důchodu, kdy jí byl přiznán invalidní důchod pro invaliditu I. stupně, a to na invalidní důchod pro invaliditu III. stupně, z důvodu podstatného zhoršení zdravotního stavu. Česká správa sociálního zabezpečení prvostupňovým rozhodnutím ze dne 30.5.2011, č.j. „X“, zamítla tuto žádost s odkazem na posudek Okresní správy sociálního zabezpečení v Ústí nad Orlicí ze dne 16.5.2011, kdy konstatovala, že žalobkyně nesplňuje podmínky stanovené v § 39 odst. 2 písm. b), c) zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Česká správa sociálního zabezpečení (dále jen „ČSSZ“) dospěla k závěru, že žalobkyni nadále náleží invalidní důchod pro invaliditu I. stupně. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, o nichž rozhodla ČSSZ v záhlaví tohoto rozsudku označeným rozhodnutím ze dne 11.7.2011 (dále jen „žalované rozhodnutí“), když vycházela z posudku o invaliditě zpracovaným lékařskou posudkovou službou ČSSZ ze dne 28.6.2011. Již ve správním řízení, stejně jako v žalobě, žalobkyně namítala, že v roce 2000 prodělala strumectomii (chirurgické odstranění štítné žlázy), a že v důsledku pochybení lékařů trpí jednak pooperační hypoparathyreoza, a dále těžkou hypoparathyreozou (když jí chybí příštítná tělíska). Jako další komplikace se u ní objevily: kalcifikace, nefrolitiáza, omezení hybnosti páteře, bolesti hlavy, silná únava, křeče atd. Poukázala na zprávy ošetřujícího lékaře MUDr. Čápa, podle nichž je její stav vážný a trvalý a nedovoluje větší fyzické zatížení a návrat pracovní schopnosti není pravděpodobný.

V žalovaném rozhodnutí žalovaná vycházela ze zmíněného posudku ČSSZ ze dne 11.7.2011 a dospěla k závěru, že pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobkyně činí 35%, když za rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu považovala onemocnění krční páteře, nikoli onemocnění štítné žlázy a příštítných tělísek. Krajský soud rozhodl o žalobě předchozím rozsudkem ze dne 23.4.2014, č.j. 52Ad 52/2011-213, a to tak, že žalobu zamítl, když byl vázán platnou právní úpravou týkající se posouzení zdravotního stavu žalobkyně a stanovení invalidity (posouzení míry poklesu pracovní schopnosti a stanovení vzniku invalidity je otázkou odbornou, medicínskou, a rozhodnutí soudu tak závisí především na odborném lékařském posouzení, srov. § 4 odst. 2 zák. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, v platném znění). Krajský soud si tedy postupně nechal zpracovat posudky posudkovými komisemi Ministerstva práce a sociálních věcí (PK MPSV ČR), a to v pracovišti Hradci Králové, v Brně, v Ostravě a v Ústí nad Labem, a to včetně jeho doplňků, když v podstatě Krajský soud reagoval na jednotlivé připomínky žalobkyně k těmto posudkům tak, že je nechal vždy zhodnotit uvedenými komisemi. Vzhledem ke shodnosti závěrů uvedených v posudcích těchto komisí nevznikl krajskému soudu důvod pro to, aby skutkový stav byl doplněn, jak navrhovala žalobkyně znaleckým posudkem znalce z endokrinologického oboru, když konstantní soudní judikatura NSS stanoví, že pokud nevzbuzuje obsah posudku pochybnosti o své úplnosti a správnosti, není odůvodněn požadavek žalobce na doplnění dokazování ustanovení znalce z oboru zdravotnictví (srov. např. rozsudek NSS ze dne 28.8.2003, č.j. 5Ads 22/2003-48). Jiného názoru však byl NSS v řízení o kasační stížnosti podanou žalobkyní proti výše zmíněnému předchozímu zamítavému rozsudku krajského soudu, který jej rozsudkem ze dne 25.6.2014, č.j. 1Ads 72/2014-26, zrušil (dále jen „*zrušující rozsudek NSS*“). Protože v tomto případě krajský soud vázán právním názorem v uvedeném zrušujícím rozsudku NSS (§ 110 odst. 3 s.ř.s.), musel krajský soud vycházet z právního názoru uvedeného v tomto rozsudku, když za rozhodující závěry NSS považoval následující:

V uvedeném zrušujícím rozsudku je konstatováno, že „Nelze přehlédnout, že žalovaná považovala za nejzávažnější onemocnění stěžovatelky s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti onemocnění krční páteře, nikoliv onemocnění štítné žlázy a příštítných tělísek. Oproti tomu PK MPSV v posudcích vyžádaných krajským soudem konstatovaly, že posudkové zhodnocení zdravotního stavu stěžovatelky provedené v rámci správního řízení představovalo tzv. posudkový omyl a za zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti stěžovatelky, označily posudkové komise pooperační hypoparathyreoza. Z daného skutkového závěru ministerských posudkových komisí vycházel rovněž krajský soud a nezpochybňuje jej ani stěžovatelka (která pouze nesouhlasí s vyhodnocením významu dopadu tohoto onemocnění na pokles její pracovní schopnosti). Skutkový stav, který vzal za základ svého rozsudku krajský soud, se tak výrazně liší od skutkového stavu, z něž vycházela žalovaná a jehož správnost měl soud posoudit.

Přitom sice platí, že dle § 77 odst. 2 s.ř.s. (v souladu se zásadou plné jurisdikce) je soud oprávněn zopakovat nebo doplnit důkazy provedené správním orgánem a následně si posoudit skutkový stav na základě vlastního hodnocení. Zároveň je však třeba hledat rozumnou rovnováhu mezi naplněním zásady plné jurisdikce a skutečností, že správní soudnictví má nadále převážně kasační charakter a správní soud by neměl zcela nahrazovat činnost správního orgánu. Jinak by došlo k setření hranice mezi činnostmi soudů a moci výkonnou a v důsledku toho k nepřípustnému narušení dělby moci. Ostatně § 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s. jako jeden z důvodů pro zrušení správního rozhodnutí stanoví, že skutkový stav, který

vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění. Uvedené pravidlo, které platí obecně pro řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu, je bezpochyby namístě aplikovat rovněž v řízení o žalobě proti rozhodnutí České správy sociálního zabezpečení ve věci invalidního důchodu. A to i navzdory jistým specifickým daného řízení plynoucím ze skutečnosti, že si soud v tomto řízení za účelem posouzení míry poklesu pracovní schopnosti žalobce podle § 4 odst. 2 zákona o organizace a provádění sociálního zabezpečení vyžaduje posudky od PK MPSV. Pokud tedy soud vezme za prokázané, že v rámci správního řízení došlo k posudkovému omylu, a že za zdravotní postižení, které má nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti účastníka řízení, je třeba považovat odlišné zdravotní postižení, než které hodnotil posudkový lékař ve správním řízení, zásadně by mělo jít o důvod ke zrušení napadeného rozhodnutí a k vrácení věci správnímu orgánu k dalšímu řízení. Obzvláště v případě, kdy panuje spor o vyhodnocení významu dopadu tohoto odlišného zdravotního postižení na pokles pracovní schopnosti účastníka. Soud by neměl vést vlastní rozsáhlé dokazování za účelem posouzení dané otázky, neboť by se de facto dostával do pozice nalézacího orgánu.“

Krajský soud dospěl k závěru, že v rámci správního řízení došlo k posudkovému omylu, když žalovaná považovala za nejzávažnější onemocnění stěžovatelky s nejvýznamnějším dopadem na pokles její pracovní schopnosti onemocnění krční páteře, nikoliv onemocnění štítné žlázy a příštítných tělísek. Naproti tomu posudkové komise MPSV v posudcích vyžádaných krajským soudem konstatovaly, že posudková zhodnocení zdravotního stavu stěžovatelky provedené v rámci správního řízení představovala posudkový omyl, když za zdravotní postižení, které mělo nejvýznamnější dopad na pokles pracovní schopnosti žalobkyně, označily posudkové komise pooperační hypoparathyreozu. Ostatně to konstatoval i NSS ve zrušujícím rozsudku (č.l. 29, třetí odstavec, viz výše citovaná část zrušujícího rozsudku NSS).

Krajský soud musel dále vycházet za dalšího závěru NSS obsaženého ve zrušujícím rozsudku: „Žalobkyně jak v soudním řízení, tak i ostatně i ve správním řízení, poukazovala na lékařské zprávy MUDr. Čápa, porízených na základě endokrinologických vyšetření, z nichž vyplývá, že žalobkyně má těžkou hypoparathyreozu, a že uvedený specialista u žalobkyně vzhledem k jejímu zdravotnímu stavu „nepovažuje návrat pracovní schopnosti za reálný“. Stav je dle něj již trvalý, protože ke kompenzaci je dostupný jen vitamin D a jeho deriváty. Stav nemocné dle něj nedovoluje větší fyzické zatížení a rovněž ve vyjádření MUDr. Skalického se uvádí, že pooperační hypoparathyreozu je u žalobkyně obtížně zvládnutelná, jedná se o těžkou nemoc trvalého charakteru a nejde očekávat návrat pracovní schopnosti. Pro správné posouzení zdravotního stavu žalobkyně tak bude dle uvedeného vyjádření nutné posouzení znalce v endokrinologickém oboru. Ostatně i v samotných posudcích PK MPSV se uvádí, že žalobkyně trpí těžkou hypoparathyreozou, a že kompenzace stavu způsobeného úplnou pooperační ztrátou příštítných tělísek je u žalobkyně „hraniční““ (srov. zrušující rozsudek NSS, č.l. 29, bod 25.). Z uvedeného rozsudku NSS dále vyplynul závěr, že přesto posudkové komise podřazují zdravotní postižení žalobkyně pod kapitolu IV., pol. 3, písm. b) přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity, přičemž je míra poklesu pracovní schopnosti stanovena v rozmezí 15 – 20 % a žalobkyně by neměla mít nárok ani na invalidní důchod I. stupně. PK MPSV v Ústí nad Labem se zároveň ve svém posudku ztotožnila se sdělením „erudovaného endokrinologa“ MUDr. Skalického, že pro správné posouzení zdravotního stavu žalobkyně bude nutné vyjádření soudního znalce v oboru endokrinologie. Je sice faktem, že krajský soud v řízení o uvedené žalobě vychází nikoliv z jednotlivých lékařských

zpráv, ale z posudků PK MPSV, když právě tyto posudkové komise jsou výlučně oprávněny hodnotit z odborného hlediska tyto jednotlivé lékařské zprávy (což vyplývá i z platné právní úpravy, zák. č. 582/1991 Sb., když ostatně i NSS ve zrušujícím rozsudku poznamenal, že „posudek, který splňuje požadavek úplnosti a přesvědčivosti, a který se vypořádává se všemi rozhodujícími skutečnostmi, bývá zpravidla rozhodujícím důkazem pro posouzení správnosti a zákonnosti přezkoumávaného rozhodnutí“). V dané věci však krajský soud v intencích právního názoru NSS v něm uvedeným dospěl k závěru, že i když byly posudky vyžádané krajským soudem shodné, skutkový stav vyžaduje zásadní doplnění, a to o znalecký posudek soudního znalce v oboru endokrinologie, když tyto posudky PK MPSV se dostatečně nevypořádaly s tvrzením žalobkyně a se závěry lékařských zpráv „zejména MUDr. Jana Čápa ze dne 14.1.2009, 8.7.2011 a 15.8.2011, MUDr. Ladislava Skalického ze dne 3.12.2010, 3.3.2011 a 20.7.2011, MUDr. Hany Slezákové ze dne 15.7.2010, emailovou zprávou MUDr. Skalického ze dne 5.9.2011“, které se týkaly výše zmíněných závěrů o nemožnosti návratu pracovní schopnosti, setrvalosti nepříznivého stavu žalobkyně, nemožnosti většího fyzického zatížení, když konečně i dle posudku PK MPSV v Ústí nad Labem pro správné posouzení zdravotního stavu žalobkyně je nutné vyjádření soudního znalce v oboru endokrinologie. Skutkový stav věci tedy bude nutné doplnit o uvedený znalecký posudek, který by nejen zhodnotil závěry posudkových komisí MPSV a zmíněné lékařské zprávy, ale též by se po odborné stránce vyjádřil k onemocnění žalobkyně s významem jejího dopadu na pokles její pracovní schopnosti, včetně posouzení zařazení zdravotního postižení žalobkyně vyhlášky o posuzování invalidity (vyhl. č. 359/2009 Sb.) a zhodnocení míry poklesu pracovní schopnosti žalobkyně (pokud znalec dospěje k závěru, že zdravotní poškození spočívající v úplné absenci příštích tělísek v této vyhlášce chybí, tak zda je možné, aby byl zvolen postup dle § 1 odst. 2 této vyhlášky, podle kterého, když zdravotní postižení, které je příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, není uvedeno v příloze, stanoví se procentní míra poklesu pracovní schopnosti podle takového zdravotního postižení uvedeného v příloze, které je svým funkčním dopadem nejvíce srovnatelné – jak ostatně přímo uvedl i NSS v bodu 21 zrušujícího rozsudku NSS).

Krajský soud proto ve shodě s právním názorem NSS obsaženým v jeho zrušujícím rozsudku dospěl k závěru, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje zásadní doplnění (tj. o výše zmíněný znalecký posudek) a pro tuto vadu musel jak žalované rozhodnutí, tak i rozhodnutí správního orgánu prvního stupně zrušit a věc vrátit žalované k dalšímu řízení (§ 76 odst. 1 písm. b), § 78 odst. 1, 3, 4 s.ř.s.).

K tomu soud ve shodě s právním názorem NSS obsaženým ve zrušujícím rozsudku (bod 28) dodává, že sice dle § 77 odst. 2 s.ř.s. v souladu se zásadou plné jurisdikce, je soud oprávněn zopakovat či doplnit důkazy provedené správním orgánem a následně si posoudit skutkový stav na základě vlastního hodnocení, avšak na druhé straně, pokud skutkový stav, které vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, vyžaduje rozsáhlé nebo zásadní doplnění, tak se jedná o to, že by v dané věci soud v důsledku vedení vlastního rozsáhlého dokazování se dostal do pozice správního orgánu, což není smyslem a účelem soudního přezkumu rozhodnutí správního orgánu ve správním soudnictví, a navíc uvedená skutečnost je důvodem ke zrušení správního rozhodnutí (§ 76 odst. 1 písm. b) s.ř.s.).

Výroky II. a III. tohoto rozsudku vychází ze skutečnosti, že žalobkyně byla zastoupena v řízení dvěma advokáty (JUDr. Ivan Jordák se sídlem AK v Letohradě, plná moc ze dne 15.8.2011 a dále jeho syn JUDr. Ivan Jordák, se sídlem AK v Předměřicích nad Labem, plná

moc ze dne 17.3.2014), přičemž žalobkyně byla v řízení úspěšná, proto měla právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s.ř.s.), když se jednalo konkrétně o tyto náklady:

Výrok II. zahrnuje odměnu a paušální náhradu za 2 úkony právní služby ve výši 1.600 Kč (příprava a převzetí věci, seps žaloby, tj. 2 x 500 Kč a 2 x 300 Kč; dle § 3,7,9,11,13 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění platném do 31.12.2012).

Výrok III. zahrnuje odměnu a paušální náhradu za 3 úkony právní služby ve výši 3.900 Kč (účast druhého práv. zástupce žalobkyně na jednání soudu dne 19.6.2013 a 23.4.2014 a podání kasační stížnosti; dle § 3,7,9,13 vyhl. č. 177/1996 Sb., ve znění platné v době jednání soudu a v době podání kasační stížnosti), dále cestovné v celkové výši 1.511,60 Kč za jízdu práv. zástupce žalobkyně k těmto jednáním os. automobilem Citroen C5 2,2 Hdi z Letohradu do Pardubic a zpět, ujetu za jednu jízdu k soudu a zpět do Letohradu 136 km při průměrné spotřebě motorové nafty 5,4 l/100 km, při průměrných cenách za 1litr motorové nafty 36,50 Kč (vyhl. č. 472/2012 Sb.) a 36 Kč (vyhl. č. 435/2013 Sb.), s připočtením náhrady za 1 km jízdy za použití vozidla 3,60 Kč, celkem činí náhrada nákladů řízení 5.411,60 Kč.

P o u č e n í :

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Pardubicích dne 9. září 2014

JUDr. Jan Dvořák v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
Vladimíra Pichová